

Nowoczesna bankowość

Autor: Shelagh Heffernan

Podziękowania	
Wstęp	
1. Bank i jego funkcje	
1.1. Wprowadzenie	
1.2. Istota bankowości	
1.3. Organizacja działalności bankowej	
1.3.1. Banki a problem agencji (przedstawicielstwa)	
1.3.2. Bankowość relacyjna	
1.3.3. Bankowość transakcyjna	
1.3.4. Systemy płatnicze: efekt uboczny procesu pośrednictwa	
1.3.5. Transakcje z udziałem kart i bankomatów	
1.3.6. Międzynarodowe porównanie technologii płatniczych	
1.4. Systemy bankowe	
1.4.1. Kilka danych porównawczych	
1.4.2. Definicje typów bankowości	
1.4.3. Bankowość komercyjna	
1.4.4. Holdingi bankowe	
1.4.5. Paragraf 20	
1.4.6. Holdingi finansowe	
1.5. Konglomeraty finansowe	
1.6. Bankowość centralna	
1.6.1. Kontrola pieniężna i stabilność cen	
1.6.2. Nadzór ostrożnościowy	
1.6.3. Organizacja emisji długu publicznego	
1.7. Podsumowanie: Na czym polega specyfika banków?	
1.8. Wnioski	
2. Dywersyfikacja działalności banków	
2.1. Wprowadzenie	
2.2. Ekspansja banków poza tradycyjny zakres usług bankowych	
2.2.1. Instrumenty pochodne	
2.2.2. Sekurytyzacja	
2.3. Wpływ dochodów pozaodsetkowych na wynik finansowy banku	
2.4. Globalny rynek bankowy i światowe centra finansowe	
2.4.1. Międzynarodowe rynki finansowe	
2.4.2. Główne centra finansowe: Londyn, Nowy Jork i Tokio	
2.5. Bankowość międzynarodowa	

2.5.1.	Handel międzynarodowy na rynku bankowym	
2.5.2.	Dywersyfikacja portfela	
2.5.3.	Bank międzynarodowy	
2.6.	Problemy bankowości XXI wieku	
2.6.1.	Szanse i zagrożenia	
2.7.	Podsumowanie	
3.	Zarządzanie ryzykiem bankowym	
3.1.	Wprowadzenie	
3.2.	Rodzaje ryzyka finansowego w XXI wieku	
3.2.1.	Definicje	
3.3.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	
3.3.1.	Ryzyko stopy procentowej i model ALM	
3.3.2.	Analiza luki stopy procentowej	
3.3.3.	Analiza duracji	
3.3.4.	Analiza luki duracji	
3.3.5.	Ryzyko płynności i model ALM	
3.4.	Instrumenty pochodne a zarządzanie ryzykiem	
3.4.1.	Rodzaje instrumentów pochodnych	
3.4.2.	Przyczyny stosowania instrumentów pochodnych	
3.5.	Zarządzanie ryzykiem rynkowym	
3.5.1.	Uwarunkowania	
3.5.2.	Zwrot z kapitału skorygowany o ryzyko	
3.5.3.	Ryzyko rynkowe i model VaR	
3.5.4.	VaR, portfel kredytowy i ryzyko rynkowe	
3.5.5.	Problemy z modelem VaR	
3.5.6.	Analiza scenariuszy i testy napięć jako uzupełnienie metody VaR	
3.6.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	
3.6.1.	Uwarunkowania	
3.6.2.	Decyzje kredytowe: rynek detaliczny a hurtowy	
3.6.3.	Minimalizowanie ryzyka kredytowego	
3.6.4.	Ocena ryzyka niewykonania zobowiązań przez kredytobiorców	
3.6.5.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	
3.6.6.	Model niewypłacalności	
3.6.7.	Wartość zagrożona ryzykiem kredytowym	
3.6.8.	Innowacje finansowe a zarządzanie ryzykiem	
3.7.	Studium przypadku: Zarządzanie ryzykiem w Barclays Bank	
3.8.	Podsumowanie	
4.	Globalne regulacje w bankowości	
4.1.	Wprowadzenie	
4.2.	Potrzeba regulacji	
4.2.1.	Podstawy regulacji rynków finansowych i bankowych	
4.2.2.	Bankowość wolna	
4.3.	Regulacje międzynarodowe	
4.3.1.	Komitety Bazylejski	
4.3.2.	I Umowa Kapitałowa z 1988 roku (Basel I)	
4.3.3.	Poprawka do Umowy Bazylejskiej (1996) – ryzyko rynkowe	
4.3.4.	Umowa Bazylejska a model VaR	
4.4.	Nowa Umowa Kapitałowa (Basel II) – model trzech filarów	
4.4.1.	Filar I – pomiar ryzyka kredytowego	
4.4.2.	Filar I – ryzyko operacyjne	
4.4.3.	Filar 2 – obowiązki krajowych instytucji nadzoru bankowego	

4.4.4.	Filar 3 – dyscyplina rynkowa	
4.4.5.	Krytyka Nowej Umowy Bazylejskiej	
4.5.	Alternatywne i komplementarne podejścia do regulacji bazylejskich	
4.5.1.	<i>Pre-commitment approach</i>	
4.5.2.	Podporządkowany kapitał obcy	
4.5.3.	Umowy gwarancji krzyżowych	
4.6.	Międzynarodowa Architektura Finansowa	
4.6.1.	Znaczenie Międzynarodowej Architektury Finansowej	
4.6.2.	Problemy międzynarodowego nadzoru bankowego	
4.7.	Podsumowanie	
5.	Systemy i regulacje bankowe w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Japonii i Unii Europejskiej	
5.1.	Wprowadzenie	
5.2.	System bankowy i regulacje w Wielkiej Brytanii	
5.2.1.	Uwagi wstępne	
5.2.2.	Reforma finansowa w Wielkiej Brytanii pod koniec XX wieku	
5.2.3.	Ustawa o usługach finansowych z 1986 roku	
5.2.4.	Ustawa o prawie bankowym z 1979 roku (znowelizowana w 1987 roku)	
5.2.5.	Nadzór ostrożnościowy FSA	
5.2.6.	Bank Anglii a stabilność finansowa	
5.2.7.	Jedna państwowa jednostka nadzorująca	
5.3.	System bankowy i regulacje w Stanach Zjednoczonych	
5.3.1.	Uwagi wstępne	
5.3.2.	Regulacje bankowe	
5.3.3.	Ogólnonarodowy system bankowy	
5.4.	System bankowy i regulacje w Japonii	
5.4.1.	Uwagi wstępne	
5.4.2.	Japoński <i>Big Bang</i>	
5.4.3.	System gwarantowania depozytów	
5.5.	System bankowy i regulacje w Unii Europejskiej	
5.5.1.	Uwagi wstępne	
5.5.2.	Struktura sektora bankowego w Niemczech	
5.5.3.	Struktura sektora bankowego we Francji	
5.5.4.	Struktura sektora bankowego w Hiszpanii	
5.5.5.	Struktura sektora bankowego w Skandynawii	
5.5.6.	Struktura sektora bankowego we Włoszech	
5.5.7.	Wytoczne dla jednolitego rynku usług finansowych Unii Europejskiej	
5.5.8.	Jednolity rynek w zakresie usług finansowych	
5.5.9.	Europejski Bank Centralny	
5.6.	Podsumowanie	
6.	Systemy bankowe w krajach rozwijających się	
6.1.	Wprowadzenie	
6.2.	Ograniczenia i rozwój systemów finansowych	
6.2.1.	Uwagi wstępne	
6.2.2.	Represje finansowe	
6.2.3.	Banki zagraniczne na rynku krajowym: pomoc czy przeszkoda dla rynków rozwijających się?	
6.3.	Reformy systemów bankowych w Rosji, Chinach i Indiach	
6.3.1.	Rosja	
6.3.2.	Chiny	
6.3.3.	Indie	

6.4.	Systemy bankowe w krajach muzułmańskich	
6.4.1.	Podstawowe zasady i najważniejsze produkty	
6.4.2.	Regulacje banków islamskich	
6.4.3.	Bankowość islamska w Malezji, Iranie i Pakistanie	
6.4.4.	Ekspansja na rynki ogólnoświatowe	
6.5.	Analiza ryzyka rządowego i politycznego	
6.5.1.	Przegląd terminologii	
6.5.2.	Dlaczego kraje rozwijające się potrzebują funduszy zagranicznych?	
6.5.3.	Analiza ryzyka rządowego	
6.5.4.	Polityczne aspekty analizy ryzyka	
6.5.5.	Zmiana harmonogramu spłaty i restrukturyzacja zadłużenia	
6.6.	Podsumowanie	
7.	Upadłość banku	
7.1.	Wprowadzenie	
7.2.	Upadłość banków – definicje	
7.2.1.	Co robić z bankami zagrożonymi upadłością: kontrowersje	
7.3.	Studia przypadków upadłości banków	
7.3.1.	Rys historyczny	
7.3.2.	Bankhaus Herstatt	
7.3.3.	Franklin National Bank	
7.3.4.	Banco Ambrosiano	
7.3.5.	Penn Square i Continental Illinois	
7.3.6.	Johnson Matthey Bankers	
7.3.7.	Trudności banków i kas oszczędnościowo-kredytowych w Stanach Zjednoczonych, 1980–1994	
7.3.8.	Bank of Credit and Commerce International	
7.3.9.	Upadłości małych banków i problemy z płynnością w Wielkiej Brytanii w latach 1991–1993	
7.3.10.	Kryzys systemu banków finansujących sprzedaż ratalną, 1973	
7.3.11.	Barings	
7.3.12.	Daiwa Bank	
7.3.13.	Sumitomo Corporation	
7.3.14.	Allied Irish Bank/Allfirst Bank	
7.3.15.	Upadłości banków kanadyjskich	
7.4.	Jakościowe determinanty upadłości banku	
7.4.1.	Nieodpowiednie zarządzanie aktywami	
7.4.2.	Działania zarządu	
7.4.3.	Malwersacje	
7.4.4.	Rola regulatorów	
7.4.5.	Zasada „za duży, by upaść”	
7.4.6.	Clustering	
7.4.7.	Pozostałe przyczyny	
7.5.	Przyczyny upadłości banków: podejście ilościowe	
7.6.	Podsumowanie	
8.	Kryzysy finansowe	
8.1.	Wprowadzenie	
8.2.	Definicje i polemiki	
8.2.1.	South Sea Company	
8.3.	Kryzys finansowy w Azji Południowo-Wschodniej, 1997–1999	
8.3.1.	Przegląd ogólnych czynników zagrożenia	
8.3.2.	Efekt domina	
8.3.3.	Reakcja władz i dalszy rozwój wydarzeń	

8.3.4.	Ocena reakcji władz w Korei, Tajlandii i Indonezji	
8.4.	Japoński kryzys bankowy	
8.4.1.	Japoński system finansowy od roku 1945 do połowy lat dziewięćdziesiątych	
8.4.2.	1980–1989: nadmuchiwanie bańki spekulacyjnej i krach na rynku	
8.4.3.	Banki japońskie: problem zasobów i strumieni	
8.5.	Skandynawskie kryzysy bankowe	
8.6.	<i>Long Term Capital Management (LTCM)</i>	
8.7.	Kredytodawca ostatniej szansy	
8.7.1.	Spory wokół LLR	
8.7.2.	Międzynarodowy kredytodawca ostatniej szansy	
8.8.	Podsumowanie	
Dodatek 8.1.	Japońskie reformy finansowe (<i>Big Bang</i> , 1996)	
Dodatek 8.2.	Reforma władz regulacyjnych	
9.	Konkurencyjność banku	
9.1.	Wprowadzenie	
9.2.	Pomiar wielkości produkcji banku	
9.2.1.	Podejście produkcyjne	
9.2.2.	Podejście intermediacyjne	
9.3.	Efektywność wewnętrzna oraz efekty skali i zakresu działania	
9.3.1.	Kosztowa efektywność wewnętrzna	
9.3.2.	Korzyści skali i zakresu działania	
9.3.3.	Zmiany technologii	
9.4.	Empiryczne modele konkurencji w sektorze bankowym	
9.4.1.	Model Baina (struktura – taktyka – wyniki)	
9.4.2.	Hipoteza efektywności względnej	
9.4.3.	Badania empiryczne: paradygmat Baina i model efektywności względnej	
9.4.4.	Statystyka Panzara-Rosse i kontestowalne rynki bankowe	
9.4.5.	Analiza konkurencyjności w uogólnionym modelu liniowym ustalania cen	
9.4.6.	Konkurencja w kanadyjskim sektorze finansów prywatnych	
9.5.	Konsolidacja sektora bankowego	
9.5.1.	Tendencje	
9.5.2.	Przyczyny konsolidacji w sektorze finansowym	
9.5.3.	Fuzje i przejęcia w sektorze bankowym – badania empiryczne	
9.5.4.	Efekt ogłoszeń i analiza zdarzeń	
9.5.5.	Efektywność	
9.5.6.	Wyniki	
9.5.7.	Siła rynkowa/konkurencja	
9.5.8.	Motywy zarządcze	
9.5.9.	Konsolidacja i ryzyko systemowe	
9.5.10.	Fuzje i przejęcia: studia przypadków	
9.6.	Podsumowanie	
10.	Analizy przypadków	
10.1.	Wprowadzenie	
10.2.	Goldman Sachs	
10.2.1.	Początki	
10.2.2.	Wzloty i upadki	
10.2.3.	Rozpoczęcie działalności handlowej	
10.2.4.	Od spółki partnerskiej do publicznej	
10.2.5.	Zmienność i straty na „koktajlu”	
10.2.6.	Zarządzanie ryzykiem: system sformalizowany	
10.2.7.	Debiut na giełdzie	
10.2.8.	Struktura organizacyjna po emisji	

Dodatek	1
Pytania	2
10.3. Kidder Peabody Group	3
10.3.1. Ważne wydarzenia w układzie chronologicznym, lata 1986–1987	4
Pytania	5
10.4. Od Sakura Bank do Sumitomo Mitsui Financial Group	6
10.4.1. Japoński system bankowy	7
10.4.2. <i>Zaitech</i> i nadmuchiwanie bańki spekulacyjnej	8
10.4.3. Złe kredyty i pęknięcie bańki spekulacyjnej	9
10.4.4. Zastosowanie bazylejskiego wskaźnika wypłacalności	10
10.4.5. Sakura Bank w latach dziewięćdziesiątych	11
Pytania	12
10.5. Bancomer: studium banku działającego na rynku wschodzącym	13
10.5.1. Historia Bancomera	14
Pytania	15
10.6. Crédit Lyonnais	16
10.6.1. Crédit Lyonnais i Le Dirigisme Français	17
10.6.2. Francuski sektor bankowy w latach dziewięćdziesiątych	18
10.6.3. Początki ekspansji	19
10.6.4. Rynek paneuropejski	20
10.6.5. Paneuropejska układanka	21
10.6.6. Związek z rządem	22
10.6.7. Wielki projekt	23
10.6.8. Pomoc państwa	24
10.6.9. Niepowodzenie „złego banku”	25
10.6.10. Powrót do rentowności i prywatyzacji	26
10.6.11. <i>Executive Life</i> : kosztowny duch z przeszłości	27
10.6.12. Wnioski	28
Pytania	29
10.7. Continental Illinois Bank i Trust Company	30
10.7.1. Chronologia zdarzeń prowadzących do upadłości Continental	31
10.7.2. Decyzja	32
10.7.3. Przyczyny powstania problemów Continental	33
10.7.4. Upadek Continental, styczeń 1982–lipiec 1984	34
10.7.5. Wnioski	35
Pytania	36
10.8. Bankers Trust: od banku komercyjnego/inwestycyjnego do przejęcia przez Deutsche Bank	37
10.8.1. Ewolucja Bankers Trust	38
10.8.2. Organizacja banku	39
10.8.3. Działalność Bankers Trust	40
10.8.4. Nowy prezes... nowa strategia	41
10.8.5. Nowe problemy i rozmowy o fuzji	42
10.8.6. Dziwna para czy zgrane małżeństwo?	43
10.8.7. Deutsche Bank w czasie sztormu na niemieckim rynku bankowym	44
Pytania	45
Bibliografia	46
Indeks	47